

Afgiftekantoor
1700 Dilbeek 1

Driemaandelijke
nieuwsbrief van de
werkgroep
STRAATKINDEREN
VAN ALAGOINHAS

1e trimester 2001
5e jaargang nr. 3

V.U. Piet Paul
Zonnekouter 16
1700 DILBEEK

Pastoral do Menor

Nieuwsbrief

België-Belgique
P.B.
1700 Dilbeek 1
2/2788

«LIJN1»
«LIJN2»
«STRAAT»
«STAD»
«LAND»

September 2001

Beste vrienden van Freddy,

Sinds enkele maanden is Freddy te gast bij zijn ouders in Itterbeek. Wie zou denken dat hij hier van een welverdiende vakantie geniet, vergist zich schromelijk. Zijn jarenlang verblijf in Brazilië heeft hem ongetwijfeld vertrouwd gemaakt met lange afstanden en snelle verplaatsingen. Van een "verblijf" bij zijn ouders kan men dan ook moeilijk spreken, wanneer men bedenkt dat hij her en der naar Duitsland, Italië, Frankrijk, Spanje, Portugal en Nederland over en weer reist om oude en nieuwe sponsors te (be)zoeken, die bereid gevonden worden om hun schouders onder het ons welbekende "Pastoral do Menor" in Alagoinhas te steken.

Wat ons daarbij opvalt is zijn eeuwig optimisme! Ook hem ontgaat het niet dat wij, Westerse Europeanen, ons meer en meer ingraven in onze eigen welvaart en welstand. Er worden wel (soms gulle) giften gedaan, maar van enige interesse voor het wegwerken van de wantoestanden, die aan de basis liggen van zoveel onrecht, is er nauwelijks sprake.

De begeestering van Freddy voor de toekomst van zijn beschermelingen verbaast ons -"nuchtere" Vlamingen- dan ook telkens opnieuw.

Mogen wij U vragen om hem, gelijk op welke manier, te laten merken, dat U voor zijn werk méér overhebt dan een "dikke" aalmoes. Toon hem vooral dat SOLIDARITEIT (een modern woord voor naastenliefde) voor U geen ijdel begrip is.

Dat is de echte manier om hem te "helpen" zijn straatkinderen te helpen leven!

De Redactie

Aan mijn beste Vrienden allemaal,

Hier dan mijn artikeltje voor dit 3de kwartaal-nummertje van onze nieuwsbrief: "Pastoral do Menor".

Het wordt dus een artikeltje nog geschreven op het eind van mijn "vakantie", als ge het rondcrossen overal en het Europa afschuimen (om weer eens de nodige fondsen bij mekaar te krijgen) nog als vakantie kunt bestempelen. Zonder daarom mistroostig te worden of ongelukkig te zijn mag ik toch wel in alle eerlijkheid bekennen dat ik vermoeid terug zal vertrekken. Misschien, wie weet, kunnen we het ginder in Brazilië toch even in het begin wat kalmer aan doen. Ik ga er in ieder geval mijn best voor doen.

Ja, het is waar dat ik voor een enorme opgave stond. Ik was in Europa concreet op zoek bij organisaties en bedrijven naar niet minder dan US\$ 200.000 (+/- BEF 9.000.000.). Om van te duizelen. Een Titanenopgave. Gepland, met volle overgave en betrouwend op de Goddelijke Voorzienigheid hebben we ons dan gedurende 3 volle maanden in dit avontuur gestort. Ondanks het feit dat ik op alle hulpaanvragen nog geen definitief en concreet antwoord heb gekregen, laat het zich toch aanvoelen dat dit nodige bedrag volledig door onze "Pastoral do Menor de Alagoinhas" zal ontvangen worden en dit tot op het einde van het jaar. God zij gedankt!!! Graag neem ik hier ook van de gelegenheid gretig gebruik om jullie allen van harte te danken voor de fantastische positieve reactie die jullie gaven als antwoord op mijn oproep in het eerste nummer van dit jaar met als titel: "S.O.S. Pastoral do Menor"! Het werd een succes. Heel wat mensen hebben een extra grote inspanning geleverd en zo hebben jullie ook een serieuze steen bijgedragen in het lenigen van de onmiddellijke nood. Nog eens van harte bedankt.

Zoals je in het andere artikeltje van dit nummer zult kunnen lezen, hebben we versterking gekregen in de "Pastoral". De hulp komt uit Europa, uit Nederland, uit de streek van Venlo. Het gaat om 2 jonge mensen (tussen de 30 en 35 jaar). Ze komen voor zeker 2 jaar (hopelijk worden het er 4 of wie weet 6) om samen met ons de armen en handen uit de mouwen te steken bij de verdere uitbouw van onze beroepsschool. Enkele dingen moeten herdacht of zelfs herschikt worden en dat... ten goede en ten voordele van onze jongens en meisjes. Peet en Hannie (al omgedoopt tot Pedro en Joana) zijn echte toffe mensen, gedreven door een hart dat klopt en siddert van solidariteit. Pedro gaat flink meewerken met de directie en opvoeders van onze beroepsschool. Hij is technisch gevormd, heeft jarenlange ervaring met het beroepsonderwijs in Nederland, vooral met de kinderen van de gastarbeiders aldaar (Marokkanen, Turken, Algerijnen en de laatste jaren ook met jeugd uit de Oostbloklanden). Ook heel interessant voor onze werking is zijn kennis rondom de drugproblematiek. In hetzelfde werkkader heeft Joana vooral dienstbaar en werkzaam geweest als sociale assistente. Interessant is dat zij enkele jaren geleden gedurende een korte tijd dienstbaar is geweest in een kinderkribbe hier in Brazilië, dichtbij Salvador. Daarom staat zij ook al heel wat verder dan Pedro kwestie van het spreken en verstaan van het Portugees. Zij zijn in ieder gavel hartelijk welgekomen. Het is zeker een koppel dat de "pastoral" zal helpen nog beter te werken.

Vermeldenswaard is zeker ook mijn tocht die ik in de maand Juli naar Santiago de Compostella (Portugal) maakte. Ik vertrok aan de voeten van de Atlantische Oceaan, in Saint Jean Pied de Port. Het werden iets meer dan 750 km., deze afstand afgelegd in 30 dagen. Belangrijk is nu juist niet de afstand en de duur, maar wel de intense innerlijke beleving. Onderweg maakte ik enkele aantekeningen. Graag hieruit enkele fragmenten:

Deze pelgrimsweg is geweldig. Hij verwekt diepgaande gevoelens en ervaringen. Soms voel ik mij oneindig eenzaam, soms omringd door heel veel mensen. Soms gaan we door een klein dorpje en we zien geen levendige ziel. Het komt raar over. En dan weer kruisen we totaal verlaten gehuchtjes. Het doet mij iets. Ook dit maakt de weg naar Santiago de Compostella boeiend en uitdagend. Elke kilometer weer een ander zicht op Gods' natuur. Hij laat zich ontdekken en aanwezig voelen. Ik voel mij echt helemaal door Hem bemind en tezelfdertijd voel ik Zijn oproep tot het beminnen van de mensen die ik tegenkom, de mensen waarmee ik leef, de mensen die mij door Hem gegeven zijn, vooral de kleintjes en de zwakken;

Het is vreemd voor een priester (ik) die zijn dertig jaar priester-zijn viert, maar de waarheid is dat ik op deze tocht echter en dieper ben gaan bidden, intenser met God ben gaan omgaan. Ook mijn kontakten met de andere mensen zijn anders, levendiger. Het wordt ook gemakkelijker mijzelf te aanvaarden zoals ik wezenlijk ben;

Hoe wonder is toch het geluk. Niemand weet van waar, noch hoe, noch wanneer hij aanwezig komt. En toch komt hij langs ongekende wegen, dikwijls wanneer we hem juist het minst verwachten ... in kleine dingen van het leven. Een glimlach kost niks maar betekent heel veel. Die hem verwekt voelt zich diep gelukkig en bewaart met blijheid de erkenning ervan van diegene die hem ontvangt. Ook al duurt hij heel kort, zelfs alleen maar een enkel ogenblik, de herinnering ervan duurt soms een heel mensenleven.;

De liefde is een zich aan anderen geven, een daad vol licht en geluk. Zij gaat niet op zoek naar wederkerigheid noch naar compensaties;

Heel eigenaardig op deze pelgrimsweg ... hoe moeër ik mij voel, hoe meer kracht ik ervaar om verder te trekken;

Wandel maar verder pelgrim. Uw hoofd weet niet waarheen uw voeten je hart voeren. Wandel maar verder. Iemand wandelt naast u. Ja, Jezus is mij heel nabij!

Het zaligste moment in een mens zijn leven is dan wanneer iemand ontdekt dat een ander je echt nodig heeft;

Wanneer je moet kiezen tussen twee wegen, vraag je dan af welke van de twee een hart heeft. Wie de weg van het hart kiest, kiest altijd voor het beste.

Beste Vrienden, het zijn maar flitsen, maar het was een enige ervaring. Het heeft mij zeker een andere kijk op het leven gegeven. Alles wordt sindsdien dieper beleefd. De meditatie-tijd is zeker en vast nog niet voorbij. De genadevolle vruchten ervan zijn absoluut nog niet allemaal afgeworpen. De pelgrimstocht duurt voort.

Maar goed, ik ga het hierbij nu maar laten. Ik dank allen die ik mocht tegenkomen gedurende mijn verblijf, danken doe ik zeker voor de toffe momenten die ik mocht meemaken. Voor de anderen stuur ik hier heel veel groeten en zeg hen: "Wat spijtig dat de tijd toch weerom zo vlug voorbij ging, ... misschien een volgende keer". Aan allen biedt ik in ieder geval mijn beste wensen aan voor nieuwe maanden van leven vol geluk.

Het werd dus weer eens een brief vol met verschillend nieuws, allemaal dingen die zomaar als losse fladders doorheen mijn hoofd en hart voorbij flitsten. Tot het volgend boekje,

Freddy

Enkele fragmenten uit de eerste algemene brief van onze Nederlandse vrijwilligers - Pedro en Joana - die voor 2 of meerdere jaren komen meehelpen in het PAMA-project

Hallo allemaal,

Hier is dan onze eerste rondzendbrief van de andere kant van de evenaar en het grote water. Als jullie dit lezen zijn we ondertussen zo'n drie maanden in Brazilië.

Na de hectiek de laatste weken in Nederland een nieuwe hectiek van hier: in het begin alles nieuw, onbekend, anders, moeilijk soms. En dan die taal!!!! Peet zat soms bijna te janken. Bijna 1 jaar intensieve taal cursus en nog geen mens kunnen verstaan. Bahiaans Portugees is toch wel wat anders dan wat hij tot nu toe geleerd had.....

Na een paar weken ge-cultuurshock-ed te zijn begonnen we een beetje te wennen en ons thuis te voelen. Echter... cultuurshock(jes) krijgen we nog met regelmaat.

Met de taal/ Portugees gaat het ondertussen redelijk goed, echter dit is, zoals hierboven te lezen staat niet altijd het geval geweest. We kregen (en krijgen) 4 avonden per week Portugese les van Sandra, een lerares van de basisschool hier. Daarnaast is het de bedoeling iedere dag samen nog uit onze vertrouwde lesmethode te werken maar dat lukt niet altijd.

Peet spreekt ondertussen redelijk al is hij erg slordig met de grammatica. Vaak zie je mensen dan ook stom kijken als hij wat zegt maar meestal komt hij er wel uit. Mensen hebben bij Peet nog zoiets van "hij snapt het niet, dus rustig vertellen..."

Hannie sprak het Portugees nog redelijk en had daar wel haar voordeel van. Echter elk voordeel is ook een nadeel. Omdat ze zich redelijk goed verstaanbaar kan maken, denken mensen ook dat ze alles begrijpt en daardoor praat men normaal (erg snel) en begrijpt ze er toch net niet genoeg van. Dat is wel eens vervelend, zeker binnen het werk. Ze wordt wel eens geconfronteerd met een moeder die emotioneel vertelt over haar problemen binnen de familie. Als je het dan niet volgt, kun je moeilijk vragen om het nog eens opnieuw rustig te vertellen. Dit soort situaties brengt haar nog wel eens in verlegenheid.

De eerste weken zijn we druk bezig (geweest) met het project en de mensen te leren kennen. Overal kijken en meedraaien, veel met mensen praten en op stap met collega's.

De armoede is hier vaak bitter. In dit land wat aan een kant zo rijk is heerst aan de andere kant schrijnende armoede. Veel kinderen en jongeren leven in schijnbaar uitzichtloze situaties. De kinderen waarmee we werken komen gemiddeld genomen uit grote gezinnen (5-6 kinderen en een stuk of wat andere inwonende familieleden is heel gewoon). In de grote meerderheid is de moeder alleen of leeft samen met de zoveelste partner. 'Vaders' zijn vaak hooguit op de achtergrond aanwezig.

Het levensonderhoud is niet veel goedkoper dan in Nederland (1 brood BEF 30, 1 kilo suiker 20,-, 1 kilo rijst 30, 1 pakje koffie BEF 55 enz.). Af en toe is het niet te begrijpen dat mensen hiermee nog in leven kunnen blijven. Aan de kinderen van de school worden dan ook dagelijks 2 of 3 maaltijden gegeven en vaak vinden de leerlingen het erg wanneer het weekend is; misschien geen eten...

Schrijnend is ook de berusting van veel Brazilianen, weinigen verwonderen zich over de situatie van de armen. Kinderarbeid, uitbuiting en misbruik worden vaak niet als abnormaal of te veranderen gezien. Een sociale dienst is er niet en dus werken veel mensen voor een paar Real per dag (BEF 100 tot 190) omdat ze geen andere keus hebben. Hun kinderen kunnen hierdoor geen goed onderwijs volgen en zullen dus ook geen goede baan kunnen krijgen en hiermee is de cirkel dan rond.

Wie voor een dubbeltje geboren is wordt zelden een kwartje. Straatkinderen worden ook als “afval van de maatschappij” gezien en moorden vinden nog steeds plaats, ook in het kleine stadje Alagoinhas.

Toch gebeuren en verbeteren er gelukkig wel dingen. Sinds enige jaren heeft Brazilië een vooruitstrevende wet waarbinnen de rechten van het kind zijn vastgelegd. Mensen zeggen dat de situatie verbetert en de meest extreme gevallen van kinderarbeid behoren tot het verleden. Projecten als waarin wij werken zetten lijnen uit voor de toekomst en hebben wel effect.

Langzamerhand begint zich ook uit te kristalliseren wat ons werk wordt. Peet is druk bezig met zich te oriënteren binnen de beroepsschool. Hij heeft overal eens meegelopen en een verslag van zijn bevindingen gemaakt. Volgens hem is er bij de jongeren een groot gebrek aan algemeen- technische kennis. ... Dit heeft hem op het idee gebracht te werken aan een soort tussenstadium waarbij de technische kennis en het technisch inzicht beter wordt ontwikkeld. Door deze constructie wint men aan tijd vooraleer de leerling in de echte beroepsopleiding instroomt. Komende week wordt er een speciale vergadering aan het plan geweid en dan zal duidelijk zijn wat er gaat gebeuren. De eerste reacties zijn echter zeer positief.

Hannie draait mee binnen een team van psychologe, pedagoge, psychotherapeute en sociaal werkster. Haar werk is het begeleiden van leerlingen in het laatste schooljaar, de stagiaires en schoolverlaters. Verder moet ze contacten onderhouden met families van de leerlingen (soort maatschappelijk werk). Dit vindt ze vaak heel heftig. Ze is al verschillende keren met de sociaal werkster, Luciana, mee geweest voor familiebezoeken. De thuissituatie van heel veel jongeren is er moeilijk en je kan hier van alles aantreffen. Naast de al eerder genoemde armoede en problemen in de familie, komt verwaarlozing en/ of mishandeling veel voor. Het geeft haar vaak een machteloos gevoel en ze is echt nog aan het zoeken om ‘handen en voeten’ aan haar werk te geven.

Behalve dit werk geeft ze ook Engelse les op de beroepsschool (tot het einde van het schooljaar). De vrijwilliger die Engelse les gaf is vertrokken en het is hier in de buurt erg moeilijk een leerkracht te vinden die Engels spreekt, laat staan hierin les te geven. Het is wel leuk, al zijn de leerlingen soms wel eens erg moeilijk/ ongedisciplineerd.

Soms valt het werk ons behoorlijk zwaar. In een land als Brazilië word je geconfronteerd met de scherpe kanten van het leven.

Eind mei bijvoorbeeld is een van onze leerlingen doodgeschoten en dat heeft ons behoorlijk aangegrepen. Het was niet helemaal duidelijk of de kogel voor hem bedoeld was, maar toch... zo'n jongen van 16 jaar die ze zijn kans op een toekomst ontnemen!

Er was verdriet bij de Pastoral, bij de begrafenis troostten leraren en leerlingen elkaar. Er was ook angst. Tot voor kort zijn er hier verschillende malen kinderen/ jongeren op straat vermoord door “doodseskaders” (groepen huurmoordenaars waarin waarschijnlijk ook politiemensen betrokken zijn). Er is toen door Freddy een demonstratie georganiseerd die gelukkig ertoe geleid heeft dat dit geweld verminderd is. Veel mensen zijn verontwaardigd en verontrust over dit zinloze geweld. Maar aan de andere kant bestaat ook nog de volgende ‘oude’ mening over jongeren die op straat rondhangen: “ze zijn het afval van de straat”, opruimen dus...”

Ook hebben we een aantal dagen een leerlinge in huis gehad die dringend thuis weg moest omdat er sprake zou zijn van incest. Ze kon nergens anders heen dus logeerde ze een aantal dagen bij ons. Het was nogal een moeilijk kind uit een erg arm gezin. Ze kreeg hier een complete cultuurschock door onze “luxe”: een volle koelkast en een douche waar steeds maar warm water uit komt, telefoon en speelgoed en.. en.. Voor ons was het dan ook eens heel verhelderend om de realiteit door haar ogen te zien. Vooral omdat wij van onszelf vinden dat we hier nogal sober leven.

Echter, over het algemeen genomen is de eerste indruk positief en bevat het ons hier goed. We hebben een klein eenvoudig huisje met woonkamer, keukentje, badkamer en 3 slaapkamers. Het huis heeft verder stromend water en een warme douche. Tot slot hebben we, zoals veel huisjes in de tropen, een grote veranda rondom het huis waar we de hangmat kunnen ophangen.

Tot zover de enkele fragmenten uit de algemene brief van Joana en Pedro aan hun vrienden in Nederland. Het geeft ons wel enig idee hoe mensen hun Braziliaans avontuur in het begin beleven.

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL

Gezien de omstandigheden waarmee het project van Freddy momenteel af te rekenen heeft, is iedere extra inspanning meer dan welkom.

Giften voor het straatkinderenproject van Freddy Goven in Alagoinhas kan je steeds overmaken via een overschrijving of via een permanente opdracht op rekening:

000-0173311-69

van PROMA, Vorstlaan 199 te 1160 Brussel, met volgende vermelding:

PR 63.70.82 Fr. Goven / Braz.

Indien het jaarlijks totaal van je giften minstens 1.000 Fr. bedraagt, ontvang je automatisch een fiscaal attest.

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL